ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΖΟΛΑ

ΕΝΑΣ ΓΑΜΟΣ

Ἡ Λουΐζα Μποντὲν ἔχει περάσει τὰ τριάντα. Εἶνε μιὰ ὑψηλόσωμη κοπέλλα, οὔτε ὥμορφη, οὔτε καὶ ἄσχημη, μὲ πρόσωπο χωρὶς ἔκφρασι. Εἶνε κόρη ἑνὸς μικρέμπορα τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, ὁ ὁποῖος πέρασε εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια τῆς ζωῆς του μέσα στὸ σκοτεινὸ καὶ ἀνήλιο μαγαζάκι του, γιὰ νὰ μπορέση νὰ βάλη κατὰ μέρος 10 χιλιάδες φράγκα.

Καὶ πάλι, γιὰ νὰ οἰκονομήσουν τὸ ποσὸν αὐτὸ οἱ Μποντέν, ἀναγκάστηκαν νὰ τρῶνε κρέας μοναχὰ δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα, νὰ φοροῦν τὰ ἴδια ροῦχα τρία χρόνια καὶ νὰ καίνε, τὸ χειμῶνα, τὰ κάρβουνα μὲ αὐστηρὸ ὑπολογισμό.

Ἡ Λουΐζα εἶνε φρόνιμο καὶ λογικὸ κορίτσι. Ἡ πεῖρα τῆς ἐδίδαξε πόσο δύσκολα κερδίζει κανεὶς τὸ ψωμί του καὶ γι' αὐτὸ ἔμαθε ν' ἀγαπᾶ καὶ νὰ πονᾶη τὸ χρῆμα.

Ἡ μητέρα της τὴν εἶχε στείλει σ' ἕνα οἰκοτροφεῖο τῆς γειτονιᾶς γιὰ νὰ μάθη λίγα γράμματα. Μόλις ὅμως ἡ Λουΐζα ἔγινε δώδεκα χρονῶν, τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ τὴν ἔβαλε στὸ κατάστημα γιὰ νὰ πάρη τὸν ἀέρα τῆς δουλειᾶς καὶ νὰ μὴν ἀναγκασθοῦν νὰ προσλάβουν καὶ νὰ μισθοδοτοῦν ὑπάλληλο.

Ἡ Λουΐζα γνωρίζει τώρα νὰ γράφη καὶ νὰ διαβάζη, χωρὶς νὰ εἶνε φυσικὰ πολὺ δυνατὴ στὴν ὀρθογραφία. Μὰ κι' αὐτὰ τὰ λίγα ποὺ ξέρει, τῆς φτάνουν, καὶ μὲ τὸ παραπάνω μάλιστα, γιὰ τὴ δουλειά της.

* * *

Ὁ κ. Μποντὲν ἔχει ὑποσχεθῆ στὴ Λουΐζα ὅτι θὰ τῆς δώση προῖκα δυὸ χιλιάδες φράγκα.

Ὅταν κυκλοφόρησε αὐτὴ ἡ φήμη στὴ γειτονιά, δὲν ἄργησαν νὰ παρουσιαστοῦν ἕνα σωρὸ γαμπροί, πρόθυμοι νὰ πάρουν... τὶς δυὸ χιλιάδες φράγκα! Μὰ ἡ Λουΐζα ἦταν, καθὼς εἴπαμε καὶ παραπάνω, πολὺ φρόνιμο κορίτσι. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ μὴν παντρευτῆ ἕναν ἄνδρα χωρὶς πεντάρα στὴν τσέπη. Γιατί θὰ τὸν ἔπαιρνε; Γιὰ τὰ μαῦρα του τὰ μάτια; Κι' ἂν ἔκαναν ἀργότερα παιδιά; Πῶς θὰ τὰ ἔθγαζαν πέρα μὲ τόσα ἔξοδα; Ἐξ ἄλλου, ἔπρεπε νὰ φροντίσουν καὶ γιὰ τὰ γεράματα, νὰ ἔχουν κατὰ μέρος μιὰ δεκάρα, ποὺ λέει ὁ λόγος, ὅταν δὲν θὰ μποροῦν πειὰ νὰ ἐργασθοῦν.

Ἤθελε λοιπὸν νὰ πάρη ἕναν ἄνδρα ποὺ θὰ εἶχε τοὐλάχιστον ἄλλες δυὸ χιλιάδες μετρητά, νὰ βάλουν κάτω συντροφικὰ τὰ κεφάλαιά τους καὶ νὰ κάνουν μαζὺ μιὰ δουλειά. Μονάχα μ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους θὰ δεχόταν ἡ Λουΐζα νὰ παντρευτῆ.

* * *

Τέλος, μιὰ μέρα, ἔκαναν λόγο στὴ Λουΐζα γιὰ ἕνα πολὺ καλὸ νέο, ἕνα σεμνὸ καὶ τίμιο παιδί, ποὺ δούλευε σ' ἕνα ρολογάδικο. Καθότανε στὴ διπλανὴ γειτονιὰ μὲ τὴ μητέρα του, ἡ ὁποία κουτσοπερνοῦσε μ' ἕνα μικρὸ εἰσόδημα ποὺ εἶχε. Ἡ κυρία Μενιέ, ἡ μητέρα τοῦ νέου, τὰ κατάφερε, ἀφοῦ ἔφτυσε αἷμα, νὰ βάλη κατὰ μέρος χίλια πεντακόσια φράγκα. **γιὰ νάζη** λίγο μετρητὰ ὁ γυιός της, ὅταν θὰ παντρευόταν.

Μὰ ἡ Λουΐζα ἐπέμενε στὶς δυὸ χιλιάδες φράγκα.

Καὶ ἡ κυρία Μενιέ, γιὰ νὰ μὴ χάση τὴν καλὴ αὐτὴ εὐκαιρία ποὺ παρουσιάστηκε γιὰ ν' ἀποκατασταθῆ ὁ γυιός της, ἐζήτησε ἑνάμιση χρόνο διορία γιὰ νὰ ἐξοικονομήση τὰ πεντακόσια φράγκα ποὺ ὑπελείποντο γιὰ νὰ συμπληρωθῆ τὸ ποσόν. Θὰ περίμεναν, λοιπόν, ἀκόμα ἑνάμιση χρόνο. Ἐξ ἄλλου, τίποτα δὲν τοὺς ἐβίαζε.

Στὸ μεταξύ, ἡ δυὸ οἰκογένειες γνωρίστηκαν καλύτερα.

Ὁ Ἀλέξανδρος Μενιέ, ἕνα χρόνο μικρότερος ἀπὸ τὴ Λουΐζα, ἦταν πράγματι σεμνός, ὅπως τὸν ἔλεγαν. Οἱ τρόποι του ἄρεσαν πολὺ στὴ Λουΐζα.

Οἱ ἀρραβωνιασμένοι μας βλεπόντανε κάθε βράδυ στὸ μαγαζὶ τῆς Λουΐζας. Κουβέντιαζαν γιὰ ἕνα σωρὸ ἀσήμαντα ζητήματα, χωρὶς ν' ἀνταλλάξουν ποτέ, μέσα στοὺς δεκαοχτὼ αὐτοὺς μῆνες, οὔτε μιὰ ἐρωτικὴ φιλοφρόνησι — χωρὶς νὰ τοὺς κυριεύση ποτὲ καμμιὰ εὔλογη ἀνυπομονησία.

Εἶχαν συμφωνήσει νὰ παντρευθοῦν. Ὅλα τὰ ἄλλα, τὰ γλυκὰ λογάκια καὶ οἱ ἀναστεναγμοί, ἦσαν περιττὰ πράγματα, ἀηδίες!...

* * *

Τὴν ὡρισμένη μέρα, ἡ κυρία Μενιὲ παρουσιάστηκε στὴ μητέρα τῆς Λουΐζας, περήφανη καὶ κορδωμένη. Εἶχε συμπληρώσει τὸ ποσὸν τῶν δύο χιλιάδων φράγκων, ἀφοῦ στερήθηκε, ἐπὶ ἑνάμισι ὁλόκληρο χρόνο, τὸν καφέ της κ' ἔκανε αὐστηρὴ οἰκονομία στὸ φαΐ, στὸ φωτισμὸ καὶ στὴ θέρμανσι. Ἀποφάσισαν τότε νὰ κάνουν τοὺς γάμους ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μῆνες.

Ὅσο γιὰ τὴν ἐπιχείρησι ποὺ θὰ ἔκαναν μαζὺ οἱ νεόπαντροι, ἦταν κι' αὐτὴ ἀπὸ πρῶτα ἀποφασισμένη. Θὰ νοίκιαζαν ἕνα ἀδειανὸ μαγαζάκι στὴ γειτονιά, θὰ τὸ στόλιζαν μὲ λίγα ἔπιπλα καὶ θὰ τὸ ἔκαναν ρολογάδικο. Στὴν ἀρχὴ ὁ Ἀλέξανδρος θὰ ἔκανε μονάχα διορθώσεις ρολογιῶν. Ἂν ὅμως ἡ δουλειὲς ἐπήγαιναν καλά, θ' ἀγόραζαν καὶ θὰ μεταπωλοῦσαν καινούργια ρολόγια, δαχτυλίδια, σκουλαρίκια κ.λ.π.

* * *

Οἱ γάμοι ἔγιναν ἕνα Σάββατο, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ξεκουραστοῦν οἱ νεόνυμφοι τὴν Κυριακή.

Νοικιάσανε πέντε ἁμάξια γιὰ ὅλη τὴν ἡμέρα. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀγόρασε ἕνα μαῦρο παντελόνι καὶ μιὰ ρεντιγκότα. Ἡ Λουΐζα ἐξοικονομήθηκε μὲ τὸ παληὸ ἄσπρο φόρεμα ποὺ τῆς ἔδωσε μιὰ θεία της καὶ ποὺ τῆς ἐπήγαινε τρέλλα. Τὸ ἀπόγευμα ἐξομολογήθηκε στὸν πατὰ τῆς συνοικίας. Μὰ ἦταν τόσο ἄμωμη καὶ ἀμόλυντη, ποὺ ὁ πατᾶς τῆς ἔδωσε ἄφεσι μὲ ὅλη του τὴν καρδιά...

Οἱ καλεσμένοι, ποὺ... θὰ ἐπλήρωναν ὁ καθένας τὸ ρεφενὲ του γιὰ τὸ τραπέζι ποὺ θὰ γινότανε, φρόντισαν νὰ ντυθοῦν κι' αὐτοὶ ὅσο τὸ δυνατὸν καλύτερα.

Στὶς δέκα τὸ πρωΐ, ἡ πομπὴ ξεκίνησε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ καὶ τράβηξε γιὰ τὴ δημαρχία. Ἀπὸ κεῖ, ἀφοῦ ἐδήλωσαν τὸ γάμο, πήγανε στὴν ἐκκλησία. Τέλος, ὅταν ξεμπέρδεψαν κι' ἀπὸ κεῖ, ἄφησαν ἀπὸ τὰ στήθη τους ἕνα βαθὺ στεναγμὸ ἀνακουφίσεως. Εἶχαν γλυτώσει ἐπὶ τέλους ἀπὸ τοὺς γραφιάδες καὶ τοὺς πατάδες! Θὰ μποροῦσανε τώρα νὰ διασκεδάσουν λιγάκι...

* * *

Ἡ ὥρα δυὸ τὸ ἀπόγευμα, ἡ γαμήλιος πομπὴ εἶχε φτάσει μὲ τ' ἁμάξια στὸ προάστειο Σαὶν Μαντέ. Τὸ δεῖπνο ὅμως εἶχε ὁρισθῆ γιὰ τὶς ἕξη καὶ οἱ προσκαλεσμένοι ἔκαναν περιπάτους κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, γιὰ νὰ περάση ἡ ὥρα.

Τὸ τραπέζι εἶχε στρωθῆ στὴν εἰδικὴ αἴθουσα «διὰ τελετὰς» ἑνὸς μικροῦ ἐξοχικοῦ ἑστιατορίου. Τὰ φαγητὰ δὲν ἦσαν περίφημα, μὰ ἡ ποικιλία καὶ ἡ ἀφθονία ἀντικαθιστοῦσαν τὴν ἐκλεκτικότητα. Οἱ προσκαλεσμένοι ἔφαγαν, ἔπιαν καὶ χόρεψαν ὥς τὰ ξημερώματα. Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἡ Λουΐζα ἀπεσύρθησαν κατὰ τὰ μεσάνυχτα, γιὰ νὰ πᾶνε νὰ ἡσυχάσουν ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας.

Ὅταν ἐγύρισαν στὸ σπίτι τους, στὸ Παρίσι, ἡ κυρία Μποντὲν καὶ δυὸ ἄλλες φίλες της ἐβοήθησαν τὴ νύμφη νὰ στολισθῆ γιὰ τὴ νύχτα τοῦ γάμου της. Ὕστερα τὴν ἔβαλαν νὰ πλαγιάση στὸ κρεβάτι κι' ἄρχισαν ὅλες μαζὺ νὰ... κλαῖνε!... Ἡ Λουΐζα ὅμως, ποὺ εἶχε δυνατὸ πονοκέφαλο, τὶς παρεκάλεσε νὰ φύγουν καὶ νὰ τὴν ἀφήσουν ἥσυχη. Δὲν αἰσθανότανε καμμιὰ συγκίνησι, καμμιὰ ταραχή...

Ἡ μόνη σκέψις ποὺ τὴν ἀπασχολοῦσε ἦταν μήπως ὁ ξενοδόχος παραφουσκώση τὸ λογαριασμό...

Ἄ! θὰ τὸν ἔβλεπε μόνη της αὔριο... Δὲν πρέπει νὰ ἔχης ἐμπιστοσύνη σ' αὐτοὺς τοὺς παληανθρώπους...

Σὲ λίγο ἀποκοιμήθηκε χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη... Κι' ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος ἄνοιξε κατόπιν, δειλά-δειλά, τὴν πόρτα, εἶδε τὴ γυναίκα του νὰ κοιμᾶται βαθειά!... Πλάγιασε τότε κι' αὐτὸς στὸ πλευρό της, προσπαθῶντας νὰ μὴν κάνη θόρυβο καὶ τὴν ξυπνήση...

Σὲ λίγο ροχάλιζαν κ' οἱ δυὸ βαρειά, χοντρά, τρομακτικά...

Ἡ Λουΐζα νειρευόταν τὸ λογαριασμὸ τοῦ ξενοδόχου...

Ὁ Ἀλέξανδρος τὸ ρολογάδικο ποὺ θ' ἄνοιγε...

Καὶ ροχάλιζαν, ροχάλιζαν, ροχάλιζαν!.....

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΖΟΛΑ

Ὁ παπᾶς τῆς ἔδωσε ἄφεσι μ' ὅλη του τὴν καρδιά..

ΜΙΑ ΣΥΝΤΑΓΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΛΛΟΝΥΜΦΟΥΣ

Νὰ μιὰ πρωτότυπη συμβουλὴ γιὰ τοὺς μελλονύμφους:

«Ὅταν ἕνα κορίτσι σᾶς ἀρέση, φροντίστε νὰ τὸ δῆτε τὴν ὥρα ποὺ... καθαρίζει πατάτες!...

Ἐὰν παρατηρήσετε ὅτι κόβει χονδρὲς τὶς φλοῦδες, θὰ πῆ πὼς εἶνε σπάταλη.

Ἐὰν δὲν καθαρίζη τὰ «μάτια» τῆς πατάτας μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μαχαιριοῦ, θὰ πῆ πὼς εἶνε τεμπέλα.

Ἐὰν πλένη τὶς πατάτες μ' ἕνα καὶ μόνο νερό, θὰ πῆ ὅτι εἶνε ἀκάθαρτη.

Ἐὰν τὶς ψήνη μέσα σὲ πολὺ λάδι, θὰ πῆ ὅτι εἶνε λαίμαργη.

Κ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μὴν τὴν πάρετε. Θὰ δυστυχήσετε σὲ ὅλη σας τὴ ζωή».

— Τί νὰ σᾶς πῶ περισσότερα... Δέκα χρόνια ὁ διαρρήκτης αὐτὸς ἔζησε κοντά μου, περιστοιχίζοντάς με μὲ τὶς πιὸ στοργικὲς φροντίδες... Ἤμουν γι' αὐτὸν ἕνας Θεός... Μὰ κι' αὐτὸς δὲν ἦταν γιὰ μένα ὑπηρέτης, ἦταν φίλος... Εἴδατε δὲ ὥς ποῦ ἔφτασε ἡ ἀφοσίωσίς του...

Στὸ σημεῖο αὐτό, ἡ φωνὴ τοῦ κ. ντὲ Νερβὰλ ἀλλοιώθηκε... Κατάλαβα τὴ συγκίνησί του καὶ τὸν ἄφησα, γιατὶ ἴσως ἤθελε νὰ κλάψη...

MONTJOYEUX